

Lausuntopyyntö 12.5.2025 HAK-2025-479

Lausunto hätäkeskuslaitoksen ERICA-järjestelmän liitoksesta laajakaistaiseen Virve 2 palveluun

Hätäkeskuslaitos pyytää toimialoilta lausuntoa koskien tulevaa ERICA-järjestelmän Virve 2 liitosta sekä arkkitehtuuria 30.5.2025 klo 16:00 mennessä. Lausuntopyyntö on osoitettu mm. hyvinvointialueiden pelastusjohtajille.

Virve 2 käyttöönotto Hätäkeskuslaitoksessa edellyttää uusien ominaisuuksien hyödyntämisen selvittämistä. Laajakaistaiset Virve 2 -palvelut tulevat vaikuttamaan merkittävästi myös hätäkeskustietojärjestelmä ERICAn rajapintaan. Virve 2 -rajapinnan teknisellä toteutuksella voi olla vaikutuksia myös hätäkeskustietojärjestelmän arkkitehtuuriin.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimen vastaukset lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin ovat seuraavat.

2.1 Pelastustoimessa KEJO pysynee tulevaisuudessakin enemmän tehtävän tietojen katselun, johtamisen ja tilanteen seurannan kuin hälyttämisen välineenä. Käytännössä tilanne, että jokaisella työvuorossa olisi henkilökohtainen laite, jossa KEJO toimisi, ei ole realistinen. Toiminta poikkeaa tässä suhteessa esimerkiksi

poliisista, joilla tarvittava laite on jokaisella ja suuri osa työajasta hälytysvalmiudessa vietetään ajoneuvossa ruudun ääressä.

Hälyttämisen välineenä lienee tulevaisuudessakin tarve jonkin malliselle viesti Virve 2 -pätelaitteeseen ja matkapuhelimeen sekä toivottavasti puhe antoryhmässä. Olettaen että lähettäminen onnistuu, tekstiviesti on tämän hetkisen käsityksen mukaan suhteellisen toimintavarma, se ei aseta vaatimuksia käytettävälle puhelimelle ja sen perillemenosta saadaan haluttaessa tieto. Erillinen sovellus voi täydentää tekstiviestiä matkapuhelimessa, mutta kokemuksen perusteella tekstiviesti tulee luotettavammin perille kuin hälytysviesti esimerkiksi Secappiin tai muuhun matkapuhelinsovellukseen.

2.2 Puhe antoryhmässä on edelleen hyödyllinen ja tarpeellinen muun muassa tilannekuvan säilymisen ja päällekkäisiin tehtäviin reagoimisen mahdollistajana. Saman tiedon hankinta laitteen ruudulta jonkin herätteen jälkeen haittaa muuta tekemistä merkittävästi enemmän. Lisäksi kuultavan tiedon perusteella tietää hälytettävät yksiköt ja osoitteen aikaisemmassa vaiheessa. Sinänsä asemakuulutuksien lopettamisen valmistelu pitäisi jo aloittaa tietosuojasyistä. Jäljelle voisi jäädä hälytysvalo, herätysääni ja hälytys mukana kuljetettavaan Virve-pätelaitteeseen, josta voi kuunnella antoryhmää. Pelastustoimessa kulttuurin muutos on iso, mutta ensihoidossa järjestely on toiminut jo kauan pelkällä Virve-radiolla.

2.4 Tähän mennessä saadun tiedon mukaan Virve 2 voi tulla eTUVE pätelaitteeseen Agnet-sovelluksen ja Virve 2

-yhteyden muodossa, mutta lapussa mainittu KEJO toimii nykyisen tiedon mukaan vain Valtorin hallitsemissa eTUVÉ-laitteissa. Todennäköisesti laitteen ainoana yhteytenä on Virve 2 -data, joka on ehkä ketjun heikoin lenkki. Tällä hetkellä tunnistetusti ainoa varmasti kaikkiin Virve 2 -laitteisiin tuleva sovellus on Agnet. Lausuntopyynnössä mainitusta MCX-sovelluksesta (muu kuin Agnet) tarvitaan isätietoa. Kaikkiin toimialan yksiköihin ei tule KEJO:a.

2.6 Tehtävä siirtyy myös ERICAan, jos valitaan tehdä ERICA tehtävä, mikä on hyvä tilanne. Nykyisellään KEJO on hyvä työkalu yksiköiden vaihtoon tehtävälle, esim. pelastusyksikkö => miehistöautoon ja mönkijään tai itse ilmoittautuvan yksikön lisäämiseen tehtävälle juuri sen vuoksi, että se ei käytä ERICA:n hälytystoimintoja. Mahdollisuus ERICA:n hälytystoimintojen käyttöön olisi tervetullut muutos, mutta samalla KEJO:a pitäisi kehittää, jotta käyttäjä voisi valita joko liittää hälyttämättä tai hälyttää yksikköjä tehtävälle.

2.7 Ks 2.1 oikeampi lähestymistapa olisi mitoittaa tekstiviestien lähetykskapasiteetti tarpeen mukaan. Järjestelmä maksaa joka tapauksessa valtiolle joko hätäkeskuslaitoksen tai hyvinvointialueiden budjetin kautta, joten kyseessä olisi vain osaoptimointi hätäkeskuslaitoksen kustannusten osalta. Viesti varmasti lähtisi hätäkeskuksesta ilman lisäkustannuksia, mutta hyvinvointialueille jäisi sen jatkojakeluun tarvittavan järjestelmän hankinta. Muutoksen jälkeen oltaisiin taas yhden järjestelmän varassa.

2.8 VSS-hälyttimien käynnistämiseen tulee löytää kansallinen ratkaisu ottanee huomioon myös sotilaalliset uhkatilanteet. Tähän ei ole tarkoituksenmukaista luoda erilaisia ratkaisuja eri hyvinvointialueille. Kysymykseen ottanee kantaa sisäministeriön pelastusosasto.

Veli-Pekka Ihamäki
pelastusjohtaja

PL 33, 02033 LÄNSI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE
PB 33, 02033 VÄSTRA NYLANDS VÄLFÄRDSOMRÅDE
luvn.fi